

รายงานความก้าวหน้าการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน
โครงการจัดการศึกษานอกระบบในระดับต้น และระดับกลางของประเทศเมียนมา
(Non Formal Primary Education (NFPE.) และ Non Formal Middle Education (NFME.))
ในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
ภายใต้การสนับสนุนของมูลนิธิช่วยไร้พรหมแดน

นายกุศล พยัคฆ์ศักดิ์

เสนอ

มูลนิธิช่วยไร้พรหมแดน

26 กันยายน 2561

คำนำ

รายงานก้าวหน้าการติดตามและประเมินผลโครงการฯ การจัดการศึกษา NFPE. และ NFME. ของประเทศเมียนมาในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ภายใต้การสนับสนุนของมูลนิธิช่วยไร้พรหมแดน เป็นการรายงานผลข้อมูลของการดำเนินงานในรอบที่ 1 ซึ่งดำเนินงานในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงกันยายน 2661 ซึ่งเป็นผลจากการรวบรวมข้อมูลในเบื้องต้น ข้อมูลนี้จะนำไปใช้ในวิเคราะห์รวบรวมและเรียบเรียงเพิ่มเติมต่อไป

ในการดำเนินงานของต้องขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโครงการ และให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะครูและผู้บริหารศูนย์การเรียนต่างๆ รวมถึงมูลนิธิช่วยไร้พรหมแดน เจ้าหน้าที่ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานในครั้งนี้ น้องแต่มองมอง เอก่อนานยุวาวที่ช่วยเป็นล่ามแปลภาษา อารีที่เป็นผู้ช่วยในการเก็บข้อมูลและอำนวยความสะดวก อาจารย์ศิวลักษณ์ ศิวารมย์ และอาจารย์ศศิธร ไชยประสิทธิ์ที่ให้คำปรึกษา

กุศล พยัคฆ์ศักดิ์

26 กันยายน 2561

รายงานความก้าวหน้า

การติดตามประเมินโครงการในครั้งนี้ เป็นการติดตามและประเมินผลโครงการฯ การจัดการศึกษา NFPE. และ NFME. ของประเทศเมียนมาในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และสรุปบทเรียนการเนินโครงการฯ ในรูปแบบเอกสารการวิจัย โดยจะมีการดำเนินงานในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงพฤศจิกายน 2661 ด้วยการใช้รูปแบบการประเมิน CIPP ที่เน้นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาที่เหมาะสม โดยได้กำหนดรูปแบบ การประเมินทั้ง 4 ด้านดังนี้ คือ การประเมินบริบท (Context evaluation: C) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs evaluation: I) การประเมินกระบวนการ (Process evaluation: P) การประเมินผลผลิต (Products evaluation: P) โดยมีกิจกรรม 5 กิจกรรมที่สำคัญดังนี้

1. พัฒนาแนวทางการติดตามและประเมินผลร่วมกับคณะทำงานโครงการฯ ของมูลนิธิช่วยไร้พรหมแดน (ส.ค. 2561)
2. ติดตาม สัมภาษณ์ สังเกตการณ์ ออกแบบกิจกรรม และร่วมกิจกรรมของโครงการ พร้อมประเมินกิจกรรม(15 ส.ค.-30 ต.ค. 2561)
3. จัดทำรายงานประเมินผลระหว่างดำเนินโครงการ (15 ส.ค.-30 ต.ค. 2561)
4. จัดเวทีถอดสรุปบทเรียนพร้อมสรุปรายงานการถอดบทเรียน
5. จัดทำรายงานประเมินผลโครงการ (ต.ค. 2561 – พ.ย. 2561)

การ จัดทำรายงาน นี้ เป็นการรายงาน ความก้าวหน้า ของกิจกรรมที่ 1 และ 2 เป็นจัดทำรายงานประเมินผลระหว่างดำเนินโครงการ (15 ส.ค.-30 ต.ค. 2561) ตามกิจกรรมที่ 3 โดยดำเนินงานติดตามกลุ่มศูนย์การเรียนรู้ที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษาอนุบาลขั้นพื้นฐานของประเทศไทย เมียนมา หรือ Non Formal Primary Education (NFPE.) โดยศูนย์การเรียนรู้บางส่วนได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก HWF จำนวน 14 ศูนย์การเรียนรู้¹ กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณจาก HWF จำนวน 3 ศูนย์การเรียนรู้² รวมทั้งสิ้น 17 ศูนย์การเรียนรู้ แต่ตามข้อตกลงได้มีการเสนอให้ติดตามศูนย์การเรียนรู้เซนต์ปีเตอร์ (St. Peter Learning Centre) ด้วยนั้น ศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าวได้ปิดการดำเนินงานไปแล้ว

1. ผลการดำเนินกิจกรรมที่ 1

จากการดำเนินกิจกรรมที่ 1 พัฒนาแนวทางการติดตามและประเมินผลร่วมกับคณะทำงานโครงการฯ ของมูลนิธิช่วยไร้พรหมแดนได้มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาแนวทางการติดตามและประเมินผลร่วมกับคณะทำงานโครงการฯ ของมูลนิธิช่วยไร้พรหมแดน และที่ปรึกษาของโครงการดังนี้

¹ ศูนย์การเรียนรู้กิโหลเมตรที่ 42 ศูนย์การเรียนรู้กิโหลเมตรที่ 48 ศูนย์การเรียนรู้อายอนอู ศูนย์การเรียนรู้โฮมสกูล ศูนย์การเรียนรู้โฮปสกูล ศูนย์การเรียนรู้เอยาวดี ศูนย์การเรียนรู้นิวเดย์ ศูนย์การเรียนรู้นิวโรด ศูนย์การเรียนรู้ปาระมี ศูนย์การเรียนรู้ยางแดง ศูนย์เรียนรู้สุขโขทัย ศูนย์การเรียนรู้สุขะพรรษา ศูนย์การเรียนรู้แอฟเวอรี่โฮม ศูนย์การเรียนรู้ไวท์สคูล

² ส่วยตาซิน มอNINGกรอริ และชาฆูทอ

1. คำถามสำคัญต่อการติดตามประเมินโครงการ (Monitoring and Evolution) ทั่วหรือเหมือนการทำงานพัฒนาอย่างไร ซึ่งผู้ดำเนินงานควรวางบทบาทให้ชัดเจนว่าจะต้องไม่ไปเป็นผู้ทำบทบาทในการพัฒนาเสียเอง แต่มีบทบาทเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติเท่านั้น
2. การติดตามเพื่อสร้างความแปลงจำเป็นต้องทำความเข้าใจต่อแนวคิด (Concept) ของโครงการ(การอยู่ร่วมกันทางสังคมที่ไม่แบ่งแยก) กลไกการขับเคลื่อน ทำความเข้าใจจุดอ่อน ให้ข้อเสนอแนะ เสนอทิศทางการขับเคลื่อนในอนาคต
3. ดูการก่อตั้ง(Formation) ว่ามีความเป็นมาอย่างไร ตอบโจทย์ต่อแนวความคิดหรือไม่
4. หลักสูตรการศึกษานอกระบบในระดับพื้นฐานของประเทศพม่า(NFPE) ใน 5 ปีที่ผ่านมา เนื้อหาคืออะไร มีกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างไร ผู้สอนเป็นอย่างไร
5. แนวคิด และหลักสูตร NFPE ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาของการดำเนินโครงการ ทำได้จริง(Reality) หรือไม่
6. ดูการดำเนินงานขององค์กร ทีมงาน เงื่อนไข การจัดการองค์กร
7. ในงานควรเป็นการติดตามเพื่อส่งต่อ(Follow) งานว่าเห็นอย่างไร ปีแรก ดูที่ตัวโครงการ
8. Input ของการ Add เด็กเข้ามา และ Output อาจดูที่ตัวจำนวนคนเรียนจบ ไม่จบ จากเงื่อนไขใด
9. ปีถัดไปดูตัว Output Outcome Effect ดูถึงศักยภาพของเด็กหลังจบสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างไร ดูถึง Reality
10. Key Word : International จะหมายถึงอะไร?
ระบบการศึกษาแนวพรมแดนไม่ได้เป็นแบบตะวันตกหรือแบบตะวันออก แต่พวกเขาสามารถดำรงชีวิตร่วมกันอย่างเป็นมิตรท่ามกลางสังคมที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมในพื้นที่ชายแดน

2. ข้อมูลเบื้องต้นของศูนย์การเรียน 17 ศูนย์การเรียน

ในส่วนของกิจกรรมที่ 2 ได้ดำเนินกิจกรรมในช่วงเดือนกันยายนติดตาม สัมภาษณ์ สังเกตการณ์ ออกแบบกิจกรรม และร่วมกิจกรรมของโครงการ พร้อมประเมินกิจกรรม ดังตารางที่ 1

ตารางแสดง สรุปการจัดเก็บข้อมูล

กิจกรรม	Area	ช่วงเวลา	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล				หมายเหตุ
			ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน	ผู้ปกครอง	
1. Ah Yone Oo	MS	5 ก.ย. 2561	1	2	6	-	HWF สนับสนุน
2. Parami	MS	6 ก.ย. 2561	1	2	6	-	HWF สนับสนุน
3. P'Yan Daung	MS	7 ก.ย. 2561	1	2	6	-	HWF สนับสนุน
4. Morning Glory	MS	7 ก.ย. 2561	1	2	6	-	องค์กรอื่น
5. New Day	MS	10 ก.ย. 2561	1	2	6	-	HWF สนับสนุน
6. Irrawaddy	MS	11 ก.ย. 2561	1	2	6	-	HWF สนับสนุน
7. Has Muu Htwaw	MS	11 ก.ย. 2561	1	2	6	-	องค์กรอื่น

8. Shwe Thazin	MS	11 ก.ย. 2561	1	2	6	-	องค์กรอื่น
9. Saung Kha Hang Sar	MS	12 ก.ย. 2561	1	2	6	3	HWF สนับสนุน
10. Home school	PP	13 ก.ย. 2561	1	2	6	-	HWF สนับสนุน
11. 42 Km	PP	14 ก.ย. 2561	1	2	6	-	HWF สนับสนุน
12. Su Ko Thai	PP	18 ก.ย. 2561	1	2	6	3	HWF สนับสนุน
13. New Road	MR	19 ก.ย. 2561	1	2	6	3	HWF สนับสนุน
14. Hope school	PP	20 ก.ย. 2561	1	2	6	-	HWF สนับสนุน
15. White school	PP	20 ก.ย. 2561	1	2	6	-	HWF สนับสนุน
16. 48 Km	PP	17 ก.ย. 2561	1	2	6	-	องค์กรอื่น
17. Heavenly Home	MS	21 ก.ย. 2561	1	2	6	-	HWF สนับสนุน
18. St. Peter	PP	-	-	-	-	-	ยุติการดำเนินงาน

ในการนำเสนอรายงานข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมที่ 2 จะประกอบด้วยข้อมูลเบื้องต้นของศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ จำนวน 17 ศูนย์การเรียนรู้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องับหลักสูตรการศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐานของประเทศเมียนมา หรือ (NFPE) และข้อมูลเป็นปัญหาอุปสรรค ความคาดหวังและข้อเสนอแนะจากกลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์ข้อมูลในครั้งนี้

ข้อมูลของ MECC ได้แสดงถึงศูนย์การเรียนรู้ตามแนวชายไทย-เมียนมาในพื้นที่จังหวัดตากว่ามีจำนวน 45 ศูนย์การเรียนรู้ ปัจจุบันจะพบว่าศูนย์การเรียนรู้โดยส่วนมากจะใช้หลักสูตรของประเทศพม่า (MoE) หลักสูตร กศน.พม่า และ กศน.ไทย ส่วนหลักสูตรแกนกลางของประเทศไทยจะนำมาใช้ในบางวิชาเท่านั้น โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย การติดตามประเมินผลครั้งนี้จะดำเนินการเฉพาะศูนย์การเรียนรู้ 17 ศูนย์การเรียนรู้ที่มีการนำหลักสูตร กศน.พม่ามาใช้ในการสอนให้แก่เด็กเท่านั้น จากการดำเนินงานมีผลดังนี้

2.1. ศูนย์การเรียนรู้อายอนอู (Ah Yone Oo)

2.1.1. ประวัติความเป็นมาการจัดการศึกษาของศูนย์การเรียนรู้

ศูนย์การเรียนรู้อายอนอู ตั้งอยู่ที่ในพื้นที่หมู่บ้าน ตำบลแม่ตาว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จัดการเรียนการสอนในระดับศึกษาก่อนวัยเรียนจำนวน 1 ห้อง อนุบาลจำนวน 1 ห้อง ประถมจำนวน 6 ห้อง ปัจจุบันมีเด็ก 187 คน ชาย 76 คน หญิง 105 คน ครู 7 คน มี Saya Jo San เป็นผู้บริหารและครูใหญ่ มีครู NFPE 1 คน และอีก 2 คนไปกำลังไปอบรมครู NFME ที่ย่างกุ้ง ประเทศเมียนมา

ศูนย์การเรียนรู้อายอนอู ก่อตั้งเมื่อ ค.ศ. 2005 โดย Saya Jo San เขาได้เข้ามาทำงานรับจ้างเป็นช่างไม้ในพื้นที่อำเภอแม่สอด ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1999 ต่อมาได้เห็นถึงปัญหาของเด็กอพยพตามพ่อแม่มาทำงานรับจ้างที่ตลาดนัดวัว เด็กเหล่านี้มาวิ่งเล่นบริเวณที่ Saya Jo San เสี่ยงต่อการถูกล่อลวงของขบวนการค้ามนุษย์ จึงเข้าไปถามเด็กๆ ว่าอยากเรียนหนังสือหรือไม่ ถ้าอยากเรียนจะหาคนช่วยมาสอนหนังสือให้ ในช่วงแรกมีเด็กสนใจมาเรียน 20 กว่าคน Saya Jo San ได้จ้างเพื่อนที่เข้ามาทำงานในเมืองไทยเช่นกันมาเป็นผู้สอนเดือนละ 1,500 บาท พร้อมข้าวสารให้ แต่ก็ไม่สามารถสอนได้นานนักทำให้เขาต้องมาสอนเด็กตัวเอง และเปิดสอนมาจนถึงปัจจุบัน

การจัดการเรียนการสอนจะใช้หลักสูตรของทางการพม่าเป็นหลัก และมีหลักสูตร NFPE และ กศน.ไทย เป็นทางเลือกให้แก่เด็กได้เรียนด้วย นอกจากนี้ได้มีนักเรียนของศูนย์การเรียนรู้ไปเรียนหลักสูตร NFME ที่ศูนย์การเรียนรู้สุพรรณชาด้วย

2.1.2. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนรู้

- บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้มีภาระงานที่สูงเพราะจะต้องสอนหลายหลักสูตร
- ค่าตอบแทนครูไม่เพียงพอต่อรายจ่าย
- กรณี NFME การเดินทางไปอบรมอย่างกึ่งทำให้ต้องฝากสอน
- การอบรมในไทยมีบ่อยครั้ง และหลายหน่วยงานสนับสนุนต้องฝากสอน
- ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้เด็กได้เต็มจำนวนที่ตั้งไว้

2.1.3. ข้อเสนอแนะ

- ครูใหญ่ต้องการให้มีการเปิดหลักสูตร NFME ในปีการศึกษาหน้า
- ครู NFPE อยากรู้ให้ครูรับผิดชอบสอนเฉพาะหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง และได้ค่าตอบแทนครูที่เพียงพอต่อรายจ่าย

2.2. ศูนย์การเรียนรู้แอฟเวรีโฮม (Heavenly Home)

ศูนย์การเรียนรู้แอฟเวรีโฮม ตั้งอยู่ที่บ้านแม่ปะ ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จัดการเรียนการสอนเฉพาะหลักสูตร NFPE เท่านั้น ปัจจุบันมีเด็ก 93 มีเด็กที่พักในศูนย์การเรียนรู้ 87 คน เด็กที่พักข้างนอกมาช่วยงานและเรียนหนังสือจำนวน 6 คน มีครู 4 คน ผู้บริหาร/ครูใหญ่ ครู NFPE 2 คน

ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2549 ดำเนินกิจกรรมโดย 2 ครูลินลี่ และสามี เพื่อรับเด็กกำพร้า หรือ ผู้ปกครองไม่สามารถดูแลบุตรได้ เนื่องจากเด็กร่างกายไม่สมบูรณ์ รวมถึงรับฝากเด็กที่ผู้ปกครองต้องไปทำงานต่างพื้นที่ มาอยู่ในความดูแลเด็กกลุ่มนี้จึงมีแนวโน้มที่จะอยู่ในประเทศไทยในระยะยาว

ศูนย์การเรียนรู้เคยจัดการสอนหลักสูตรทั้งไทย และพม่า ปัจจุบันจัดการสอนเฉพาะหลักสูตร NFPE เท่านั้น ซึ่งเด็กในศูนย์การเรียนรู้จะไปเรียนในโรงเรียนแม่ปะใต้ โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม โรงเรียนวัดไชยมงคล โรงเรียนแม่สอด โรงเรียนสรรพวิทยา โรงเรียนดิ่งมิ่ง และเปิดสอนพิเศษให้แก่เด็กๆ ในช่วงเย็น และวันเสาร์ อาทิตย์ โดยมีการสอนภาษาพม่าเสริมให้ด้วย

2.2.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณด้านสาธารณูปโภค
- สถานที่คับแคบ(กำลังสร้างหอพักใหม่ รอดติดตั้งไฟฟ้า และน้ำประปา)

2.3. ศูนย์การเรียนรู้โฮม (Home Learning Centre)

ศูนย์การเรียนรู้โฮม 9 หรือ Home 9 ตั้งอยู่พื้นที่ไร่ของชาวบ้านในพื้นที่ อำเภอบพพระ จังหวัดตาก จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาก่อนวัยเรียนจำนวน 1 ห้อง อนุบาลจำนวน 1 ห้อง ประถมจำนวน 6 ห้อง ปัจจุบันมีเด็ก 250 คน ชาย 136 คน หญิง 34 คน ครู 8 คน มี Daw Kay Thi Mon เป็นครูใหญ่ มีครู NFPE 4 คน

ศูนย์การเรียนรู้โฮม 9 ก่อตั้งเมื่อ ค.ศ. 2009 ก่อนหน้านั้นศูนย์การเรียนรู้นี้มีชื่อว่า Good Friend แต่มีชื่อคล้ายกับศูนย์การเรียนรู้อีกศูนย์หนึ่งจึงเปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้โฮม 9 ในปัจจุบัน โดยจัดการเรียนการสอนให้กับลูกหลานแรงงานอพยพซึ่งโดยส่วนใหญ่มาจากรัฐกะเหรี่ยง รัฐยะไข่ที่อพยพเข้ามาทำงานในไร่ในพื้นที่หมู่ 18 หมู่ 19 อำเภอบพพระ จังหวัดตาก

ศูนย์การเรียนรู้จะใช้หลักสูตรพม่า และหลักสูตร NFPE มาใช้ในการจัดการการเรียนการสอน แม้ว่าจะมีการสอนภาษาไทยในศูนย์การเรียนรู้ แต่เด็กในศูนย์จะพบว่ายังมีปัญหาในการอ่านภาษาไทยอยู่มาก ทั้งนี้ครูผู้สอนไม่ได้เป็นครูไทย นอกจากนี้ครูได้จัดการสอนหลักสูตร NFPE ให้แก่เด็กจากโรงเรียนรวมไทย ในช่วงเวลาว่างคืนด้วย โดยจะสอนตั้งแต่ 18.00 น. ถึง 20.30 น. โดยไปจัดการเรียนการสอนที่บ้านหมู่ 18

2.3.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนรู้
- บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้มีภาระงานที่สูงเพราะจะต้องสอนหลายหลักสูตร รวมถึงต้องสอน NFPE ช่วงกลางคืนด้วย

- การอบรมในไทยมีบ่อยครั้ง และหลายหน่วยงานสนับสนุนต้องฝากสอน
- ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้เด็กได้เต็มจำนวนที่ตั้งไว้

2.3.2. ข้อเสนอแนะ

- ครูใหญ่อยากให้มีครูภาษาไทยเข้ามาช่วยสอนภาษาไทยให้แก่เด็กในศูนย์การเรียน
- ครู NFPE อยากให้ครูรับผิดชอบสอนเฉพาะหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง และได้ค่าตอบแทนครูที่เพียงพอต่อรายจ่าย

2.4. ศูนย์การเรียนโฮปสคูล (Hope school)

ศูนย์การเรียนโฮปสคูล Hope school ตั้งอยู่ที่บ้านป่าคาใหม่ ตำบลคีรีราษฎร์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ก่อนวัยเรียน 1 ห้อง อนุบาล 1 ห้อง ประถม 7 ห้อง ปัจจุบันมีเด็ก 205 คน ชาย 187 คน ครู 10 คน ผู้บริหาร/ครูใหญ่ 2 คน

ก่อตั้งเมื่อ ค.ศ. 2008 ที่บ้านป่าหวายมีเด็ก 40 คน มีครู 2 คน มีนักเรียนเพิ่มขึ้นถึง 200 คน ภายหลังได้ย้ายมาตั้งอยู่ที่บ้านป่าคาเก่า ซึ่งเป็นพื้นที่ไร่ของคนในชุมชน

การจัดการเรียนการสอนของศูนย์การเรียนในปัจจุบันได้มีการนำหลักสูตร MoE ของประเทศไทยมาใช้เป็นหลัก และนำวิชาภาษาไทยมาบูรณาการเข้าไปในบางช่วง นอกจากนี้มีการนำเอาหลักสูตร NFPE มาใช้จัดการเรียนการสอนร่วมด้วย ทางศูนย์ได้ SWS นอกจากนี้ยังมีการสอน NFPE ช่วงกลางวันด้วย

2.4.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียน

- บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้มีภาระงานที่สูงเพราะจะต้องสอนหลายหลักสูตร รวมถึงต้องสอน NFPE ช่วงกลางวันด้วย
- การอบรมในไทยมีบ่อยครั้ง และหลายหน่วยงานสนับสนุนต้องฝากสอน
- ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้เด็กได้เต็มจำนวนที่ตั้งไว้

2.4.2. ข้อเสนอแนะ

- ครูใหญ่อยากให้มีการบูรณาการหลักสูตรทางการของเมียนมา หลักสูตรทางการไทยเข้าด้วยกัน และสามารถรับรองวุฒิการศึกษาได้
- ครู NFPE อยากให้ ครู รับผิดชอบสอนเฉพาะหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง และได้ค่าตอบแทนครูที่เพียงพอต่อรายจ่าย

2.5. ศูนย์การเรียนรู้เอยาวดี (Irrawaddy Flower Garden)

ศูนย์การเรียนรู้เอยาวดี 169 ซอย 4 หมู่ 10 ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาก่อนวัยเรียนจำนวน 1 ห้อง อนุบาลจำนวน 1 ห้อง ประถมจำนวน 7 ห้อง ปัจจุบันมีเด็ก 144 คน ครู 9 คน ครูใหญ่ Dah Bleh Htoo ครู NFPE 2 คน

เริ่มก่อตั้งเมื่อ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2548 มีผู้ก่อตั้งโรงเรียนชื่อ ดร.โพต่อตา ต่อมาปี พ.ศ. 2550 มีตากายอมลูกสาวของ ดร.โพต่อตาดูแลศูนย์แทนพ่อ แต่เมื่อพ.ศ. 2557 ได้เดินทางไปอาศัยอยู่ประเทศสหรัฐอเมริกา จึงให้ครูตินตินหม่าเป็นผู้จัดการแทน ปัจจุบันครูตินตินหม่าได้ย้ายไปสอนที่ประเทศเมียนมา จึงได้ครูดาเบะหุเป็นผู้ดูแลศูนย์ตั้งแต่ 2559 จนถึงปัจจุบัน เพื่อจัดการจัดการศึกษาให้นักเรียนมีความรู้ เป็นคนดีของสังคม อีกทั้งมีจิตพิสัยที่ดีมีมารยาททั้งดงาม

ศูนย์การเรียนรู้ได้นำเอาหลักสูตรพม่า และหลักสูตร NFPE กศน.ไทย และของ MECC มา ใช้ ใน การ จั ด ก า ร ก าร เรี ย น ก าร ส อน ใน ศูนย์ ก าร เรี ย น ทางศูนย์ได้ตระหนักถึงความต้องการของเด็กนักเรียนบางส่วนที่ต้องการทำงานในประเทศไทยได้มีการส่งต่อเด็กนักเรียนในศูนย์การเรียนรู้กว่า 80 คนไปเข้าโรงเรียนไทยด้วย

2.5.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนรู้เนื่องจากทาง HWF ลดงบประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ แม้จะหารายได้เสริม เช่น เลี้ยงปลา เห็นแต่ยังไม่พอ
- บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้มีภาระงานที่สูงเพราะจะต้องสอนหลายหลักสูตร
- การอบรมในไทยมีบ่อยครั้ง และหลายหน่วยงานสนับสนุนต้องฝากสอน
- ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้เด็กได้เต็มจำนวนที่ตั้งไว้
- ผู้ปกครองต้องกลับประเทศเมียนมาเนื่องจากขาด CI

2.5.2. ข้อเสนอแนะ

- ครูใหญ่
- ครู NFPE อยากให้ ครู รับ ผิด ขอบ สอน เฉพาะ หลักสูตรใด หลักสูตรหนึ่ง และได้ค่าตอบแทนครูที่เพียงพอต่อรายจ่าย

2.6. ศูนย์การเรียนรู้กิโลเมตรที่ 42 (Km 42)

ศูนย์การเรียนรู้กิโลเมตรที่ 42 หรือศูนย์การเรียนรู้ Best Friends ตั้งอยู่ที่บ้านกิโลเมตรที่ 42 ถนนสายพบพระ-อุ้มผาง .ornhomujอำเภอพบพระ จังหวัดตาก จัดการเรียนการสอนในระดับก่อนวัยเรียนจำนวน 1 ห้อง

อนุบาลจำนวน1 ห้อง ประถมจำนวน 6 ห้อง(Grade 1-6) ปัจจุบันมีเด็ก 323 คน ชาย 156 คน หญิง 167 คน ครู 14 คน ผู้บริหารคือ Daw Nilar Aung ครูมีครู NFPE จำนวน 4 คน

ก่อตั้งเมื่อ ค.ศ. 2006 โดยมีสถานที่ตั้งศูนย์การเรียนรู้อยู่ที่ กม. 44 มีเด็กมาเรียนประมาณ 50 - 60 คน เมื่อในปี ค.ศ. 2008 ซึ่งเป็นปีเดียวกันกับครูใหญ่คนปัจจุบันเข้ามาสอนหนังสือที่นี้มีนักเรียนเพิ่มขึ้นถึง 220 คน ช่วงดังกล่าวได้มีทหารฝ่ายความมั่นคงเข้ามาศูนย์การเรียนรู้บ่อยมาก ส่งผลทำให้ต้องปิดศูนย์การเรียนการสอนลง ในปี ค.ศ. 2009 ศูนย์การเรียนรู้ได้เป็นสอนอีกครั้ง โดยได้รับการสนับสนุนจาก MECC. และ HWF. และย้ายมาตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่ กม. 42 ปัจจุบัน และเริ่มก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ใน ค.ศ. 2011 ได้มีการสร้างหอพักเพื่อรองรับเด็กที่พ่อแม่ต้องออกไปรับจ้างต่างพื้นที่ หรือมีที่พักอยู่ห่างไกลจากศูนย์การเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนของศูนย์การเรียนรู้ในปัจจุบันได้มีการนำหลักสูตร MoE ของประเทศเมียนมามาใช้เป็นหลัก และนำวิชาภาษาไทยมาบูรณาการเข้าไปในบางช่วง นอกจากนี้มีการนำเอาหลักสูตร NFPE มาใช้จัดการเรียนการสอนร่วมด้วย ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้แก่เด็กที่ตกหล่น หรือ เด็ก ที่ ไม่ ได้ เข้า เรียน ใน ช่วง วัย เด็ก จน ถึง 9 ขวบ ได้ เรียน และเป็นการปรับวุฒิการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการไปเรียนในประเทศเมียนมาในอนาคตอีกด้วย

2.6.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนรู้
- บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้มีภาระงานที่สูงเพราะจะต้องสอนหลายหลักสูตร
- ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้เด็กได้เต็มจำนวนที่ตั้งไว้

2.6.2. ข้อเสนอแนะ

- ครูใหญ่การเดินทางของเด็กที่รถต้องไปส่งหลายรอบต่อวัน
- ครู NFPE อยากให้ครูรับผิดชอบสอนเฉพาะหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง และได้ค่าตอบแทนครูที่เพียงพอต่อรายจ่าย

2.7. ศูนย์การเรียนรู้กิโลเมตรที่ 48 (Km 48)

ศูนย์การเรียนรู้กิโลเมตรที่ 48 ตั้งอยู่ที่บ้านร่มเกล้าสามมิตร ซอย 2 ตำบลศิรีราษฎร์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาก่อนวัยเรียนจำนวน 1 ห้อง อนุบาลจำนวน 1 ห้อง ประถมจำนวน 6 ห้อง ผู้บริหาร/ครูใหญ่ Soe Moe Zaw ครู NFPE 2 คน

ก่อตั้งเมื่อ ค.ศ. 1997 โดยมีครู...เป็นครูใหญ่ ปัจจุบันเสียชีวิตได้ 6 ปี ช่วงเริ่มดำเนินงานมีเด็กนักเรียน 25 คน ครู 3 ปัจจุบันมีบุตรเขยและบุตรสาวสิริพร ปิยะวศินได้ดำเนินงานในปัจจุบัน ในช่วงเริ่มจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ได้มีเด็ก 25 คน มีครู 3 คน ปัจจุบันมีครู 5 คน นักเรียน .. คน และเด็กนักเรียนส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียนที่ผู้ปกครองเดินทางมาจากรัฐยะไข่

ศูนย์การเรียนรู้จะใช้หลักสูตรพม่า และหลักสูตร NFPE มาใช้ในการจัดการการเรียนการสอน

2.7.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนรู้

2.7.2. ข้อเสนอแนะ

-

2.8. ศูนย์การเรียนนิวเดย์ (New Day)

ศูนย์การเรียนนิวเดย์ตั้งอยู่ 108/1 ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีครูจำนวน 17 คน และนักเรียนจำนวน 372 คน เปิดสอน 13 ห้อง อนุบาล 3 ห้อง ประถมศึกษา 8 ห้อง มัธยมศึกษา 1 ห้อง ผู้บริหาร/ครูใหญ่ นายอดุ ยุสะนะ (อุโม่จ) ครู NFPE 2 คน

ศูนย์การเรียนนิวเดย์ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2548 ที่บริษัทจากัวร์(ริมเมย์) เริ่มต้นจากผู้อำนวยการ ACBA ได้ไปแก้ไขปัญหาค่าตอบแทนของแรงงานต่างชาติ และเห็นว่าบุตรหลานแรงงานไม่ได้รับการศึกษาจึงได้ตั้งศูนย์การเรียนขึ้น จนกระทั่งปี พ.ศ. 2549 ได้รับการรับรองจาก สพป.ตาก เขต 2 พ.ศ. 2551 HWF ได้เข้ามาสนับสนุน ปัจจุบันปี พ.ศ. 2559 มีนายอดุ ยุสะนะ เป็นผู้อำนวยการ และต่อเปี้ยะตีค่า เป็นรองผู้อำนวยการ

การจัดการเรียนการสอนของศูนย์การเรียนในปัจจุบันได้มีการนำหลักสูตร MoE ของประเทศเมียนมามาใช้เป็นหลัก และนำวิชาภาษาไทยมาบูรณาการในระดับปฐมวัย และอนุบาล นอกจากนี้มีการนำเอาหลักสูตร NFPE มาใช้จัดการเรียนการสอนร่วมด้วย

2.8.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียน
- บุคลากรในศูนย์การเรียนมีภาระงานที่สูงเพราะจะต้องสอนหลายหลักสูตรเนื่องจากทาง HWF ลดงบประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์
- ครู NFPE ถูกมองว่ารับเงินเดือน 2 แหล่ง
- เด็กขาดเรียนบ่อยเนื่องจากผู้ปกครองย้ายที่ทำงาน
- เด็กเรียนไม่จบหลักสูตร
- เด็กไม่เคยเรียนหนังสือมาก่อนเรียนไม่ทันเพื่อน
- ข้อจำกัดเรื่องเวลาในการแบ่งเวลาเรียนให้ครบทุกหลักสูตรกรณีเด็กเรียนหลายหลักสูตร
- ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้เด็กได้เต็มจำนวนที่ตั้งไว้(600 บาทต่อปี)

2.8.2. ข้อเสนอแนะ

- ครู NFPE อยากให้ ครูรับ ผิด ชอบ สอน เฉพาะ หลั ก สู ต ร ไ ต หลั ก สู ต ร ห นี ง และ ได้ ค ำ ต อ บ ท แ ท น ค รุ ที่ เ พ็ ย ง พ อ ต ่อ ร าย จ ำ ย

2.9. ศูนย์การเรียนรู้นิวโรด (New Road)

ศูนย์การเรียนรู้นิวโรด 100/2 หมู่ 2 ตำบลแม่จะรา อำเภอมะเระมัต จังหวัดตาก ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด 343 คน เปิดสอน 19 ห้อง ก่อนวัยเรียน 1 ห้อง อนุบาล 1 ห้อง ประถมศึกษา 6 ห้อง มัธยมศึกษา 1 ห้อง ผู้บริหาร/ครูใหญ่ Kyaw Kyaw ครูทั้งหมด 13 คน ครูไทย 3 คน ครู NFPE 2 คน

ค.ศ. 2008 ช่วงแรกเริ่มจากรับจ้างเลี้ยงเด็กจากพ่อแม่ที่เข้ามารับจ้างในประเทศไทย แต่เมื่อมีเด็กเพิ่มมากขึ้นทางเจ้าบ้านจึงให้ไปดำเนินการเปิดเป็นสถานที่เลี้ยงเด็กให้ถูกต้อง ทั้งนี้เกิดจากหน่วยงานด้านปกครองและความมั่นคงเริ่มกวัดขันมากขึ้น ประกอบกับครูเดินทางไปมาไม่สะดวกด้วย จึงประสานกับทาง HWF และ สพป.ตากเขต 2 ภายหลังได้จัดทะเบียนเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ไม่เป็นทางการ

ศูนย์การเรียนรู้จะใช้หลักสูตรพม่า และหลักสูตร NFPE มาใช้ในการจัดการการเรียนการสอน และมีห้องเรียนภาษาไทยให้เด็กเล็ก 1 ห้อง

2.9.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนรู้
- อาคาร อุปกรณ์(โต๊ะเก้าอี้ฯลฯ) ไม่เพียงพอ รักรับส่งไม่พอ
- บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้มีภาระงานที่สูงเพราะจะต้องสอนหลายหลักสูตรเนื่องจากทาง HWF ลดงบประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์

2.9.2. ข้อเสนอแนะ

- ครูใหญ่เสนอว่าการจัดการสอน NFME ในศูนย์ทำได้ยาก และหากจะดำเนินงานต้องเพิ่มครูอย่างน้อยอีก 3 คน เพื่อสามารถรับผิดชอบแต่ละรายวิชาได้
- ครู NFPE อยากให้ ครูรับ ผิด ชอบ สอน เฉพาะ หลั ก สู ต ร ไ ต หลั ก สู ต ร ห นี ง และ ได้ ค ำ ต อ บ ท แ ท น ค รุ ที่ เ พ็ ย ง พ อ ต ่อ ร าย จ ำ ย

2.10. ศูนย์การเรียนรู้ปารามิ (Parami)

ศูนย์การเรียนรู้ปารามิ ตั้งอยู่ที่ 1022 หมู่ 9 ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีนักเรียน 600 คน ชาย 278 คน หญิง 322 คน เปิดการสอนในระดับอนุบาลถึงประถมศึกษา มีห้องก่อนวัยเรียนจำนวน 1 ห้อง อนุบาล 4 ห้อง ประถมศึกษา 9 ห้อง ครู 30 คน มีครูตั้งโมหน่วยเป็นผู้ดูแลศูนย์การเรียนรู้ มีครู NFPE 1 คน

ศูนย์การเรียนรู้เริ่มเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เริ่มต้นมีนักเรียน 51 คน ครู 3 คน เปิดการสอนระดับประถมวัยถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในปี พ.ศ. 2559 มีนักเรียนในหอพักจำนวน 39 จึง มี ก า ร น ำ ร ะ บ บ ก า ร ร ี ย น ก า ร ส อ น ก ศ น . พ ม ่า แ ล ะ ก ศ น . ไ ท ย ร ม ท ั้ง มี ก ิ จ จ ร ร ม ก า ร ป ลุ ก พ ัก ส ว น ค ร ี ว เพื่ อ เป็น อ า ห า ร ก ล ำ ง ว ัน ด ำ ย

ศูนย์การเรียนรู้จะใช้หลักสูตรพม่า และหลักสูตร NFPE มาใช้ในการจัดการการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังมีห้องเรียน กศน. ไทยด้วย

2.10.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนรู้เนื่องจากทาง HWF ลดงบประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์
- เด็กเรียนหลายหลักสูตรทำให้เรียนไม่ทัน

- ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้เด็กได้เต็มจำนวนที่ตั้งไว้(600 บาทต่อปี)

2.10.2. ข้อเสนอแนะ

- ครูใหญ่อยากให้มีงบประมาณที่เพียงพอ และจัดสรรให้เหมาะสม
- อยากให้ผู้ปกครองช่วยเหลือค่าใช้จ่าย และค่าเดินทางของเด็ก 500 บาทต่อเทอม

2.11. ศูนย์การเรียนรู้พียงแดง หรือ พยัญดาว (P'Yang Dang หรือ P'Yan Daung)

ศูนย์การเรียนรู้พียงแดง หรือพยัญดาว ตั้งอยู่ที่ดอยหินกิว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาก่อนวัยเรียนจำนวน 1 ห้อง อนุบาลจำนวน 1 ห้อง ประถมจำนวน 7 ห้อง ก่อตั้งเมื่อ ค.ศ. 2006 มีเด็ก 40 คน มีครู 2 คน ปัจจุบันมีเด็ก 205 คน ชาย 108 คน หญิง 97 คน ครู 10 คน ผู้บริหาร/ครูใหญ่ ครู NFPE

โรงเรียนก่อตั้งเมื่อ ค.ศ. 1997 เพื่อดูแลเด็กบุตรหลานของแรงงานที่มาทำงานอยู่ท่าทราย เมื่อในปี 2008 – 2009 มีนักเรียน 90 คน และมีครู 3 คน เดิมมีชื่อโรงเรียนว่า Rocky MT. 2 ภายหลังได้ยุบรวมกับ Rocky MT. 1 และใช้ชื่อว่าพียงแดง หรือพยัญดาวมาถึงปัจจุบัน

ศูนย์การเรียนรู้ได้มีการบูรณาหลักสูตรพม่ากับหลักสูตรไทย และ BMTA เปิดสอน 7 รายวิชา และได้นำหลักสูตร NFPE มาใช้ในการจัดการการเรียนการสอนด้วย

2.11.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนรู้เนื่องจากทาง HWF ลดงบประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์
- เด็กมีความแตกต่างทางภาษา
- เด็กเรียนหลายหลักสูตร
- บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้มีภาระงานที่สูงเพราะจะต้องสอนหลายหลักสูตร
- ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้เด็กได้เต็มจำนวนที่ตั้งไว้(600 บาทต่อปี)

2.11.2. ข้อเสนอแนะ

- ครูใหญ่อยากให้มีการบูรณาการการใช้หลักสูตรพม่ากับหลักสูตรไทยที่สามารถออกไปประกาศนียบัตรได้

2.12. ศูนย์การเรียนรู้สุขะพรรษา (Shung Kha Hang Sar)

ศูนย์การเรียนรู้สุขะพรรษา ตั้งอยู่ที่บ้าน .. อ่าเภอแม่สอด จังหวัดตาก จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาก่อนวัยเรียนจำนวน 1 ห้อง อนุบาลจำนวน 1 ห้อง ประถมจำนวน 6 ห้อง

ศูนย์การเรียนรู้สุขะहरรษา³ เริ่มเปิดสอนเมื่อเดือนพฤษภาคม 2549 โดยกลุ่มคนมอญ และอดีต⁴ตั้งอยู่ที่.....ในช่วงแรกมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษาให้แก่บุตรลูกหลานแรงงานข้ามชาติ ซึ่งเป็นกลุ่มเด็กเชื้อสายมอญเป็นหลัก ต่อมาได้ย้ายมาอยู่ที่ 235 หมู่ 10 ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอดจังหวัดตาก ได้มีการรับกลุ่มเด็กพม่า กะเหรี่ยง เข้ามาเรียนร่วมด้วย เปิดการสอนภาษาไทย เมียนมาร์ มอญ อังกฤษ คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ปัจจุบันหลักสูตรที่ใช้จัดการเรียนการสอนเป็นหลักสูตรของประเทศพม่าเป็นหลัก และ มี ก า ร น ำ เ อ า ห ลั ก สู ต ร ก า ร คี ก ษ า น อ ก ะ ร ะ บ บ ะ ร ะ ตั บ ตั น และระดับกลางจากประเทศพม่ามาใช้สอนในศูนย์การเรียนรู้ด้วย

ศูนย์การเรียนรู้จะใช้หลักสูตรพม่า และหลักสูตร NFPE และ NFME มาใช้ในการจัดการการเรียนการสอน

2.12.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนรู้เนื่องจากทาง HWF ลดงบประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์
- บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้มีภาระงานที่สูงเพราะจะต้องสอนหลายหลักสูตรเนื่องจากทาง HWF ลดงบประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์
- เด็กอาจเรียนไม่ทันหลักสูตรตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากเปิดเรียนช้ากว่าทางพม่า แต่ก็แก้ปัญหาโดยเปิดการเรียนเป็นปีละ 3 เทอมเพื่อทดแทน
- เด็กขาดเรียนบ่อยเนื่องจากผู้ปกครองย้ายที่ทำงาน
- การจัดการสอนในหลักสูตรเมียนมาอย่างเดียวทำให้เด็กไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้

2.12.2. ข้อเสนอแนะ

- สร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายของเด็ก
- ส ร ้าง ก า ร ย อ ม รั บ แ ล ะ ก า ร มี ตั ว ต น ข อ ง ศู น ย์ ก า ร ร ี ย ู น ข อ ง ทู ก ฝ าย รวมไปถึงการรองรับใบประกาศนียบัตรของศูนย์การเรียนรู้
- สร้างความปลอดภัยให้กับครู มีบัตรทำงานที่ถูกต้อง

2.13. ศูนย์การเรียนรู้สุโขทัย (Su Ko Thai)

³ Shung Kha Hang Sar ในภาษามอญจะออกเสียงสุคะหงษา แต่ในภาษาพม่าออกเสียงเป็นตูกคะहरรษา ซึ่งมีความหมายว่า

⁴ Mon Nation League for Consolidation and Aiding(NMNLCA)

ศูนย์การเรียนรู้สุโขทัย ตั้งอยู่ที่บ้านสุโขทัย อำเภอพบพระ จังหวัดตาก จัดการเรียนการสอนในระดับศึกษาก่อนวัยเรียนจำนวน 1 ห้อง อนุบาลจำนวน 1 ห้อง ประถมจำนวน 7 ห้อง มีนักเรียน 90 คน และมีครู 3 คน ปัจจุบันมีเด็ก 20 คน ครู 7 คน มี Min Min Thien เป็นผู้บริหาร มีครู NFPE 2 คน ก่อตั้งเมื่อ ค.ศ. 2012 โดยผู้ก่อตั้งเดิมมีอาชีพเป็นทหารเรือ และใช้เงินของตัวเองในการจัดการสอนให้กับเด็กที่ผู้ปกครองที่ย้ายมาจากรัฐพะโคเพื่อมาเป็นแรงงานในสวนดอกไม้ในพื้นที่

ศูนย์การเรียนรู้จะใช้หลักสูตรพม่า และหลักสูตร NFPE NFME มาใช้ในการจัดการการเรียนการสอนนอกจากนี้ยังมีการสอนภาษาไทยให้กับเด็กในชั้นเด็กเล็กอีกด้วย

2.13.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนรู้เนื่องจากทาง HWF ลดงบประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์
- ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้เด็กได้เต็มจำนวนที่ตั้งไว้

2.13.2. ข้อเสนอแนะ

- ครู NFPE อยากให้ครูรับผิดชอบสอนเฉพาะหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง และได้ค่าตอบแทนครูที่เพียงพอต่อรายจ่าย

2.14. ศูนย์การเรียนรู้ไวท์สคูล (White School)

ศูนย์การเรียนรู้ไวท์สคูล บ้านร่มเกล้าสหมิตร ซอย 2 ตำบลคีรีราษฎร์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาก่อนวัยเรียนจำนวน 1 ห้อง อนุบาลจำนวน 1 ห้อง ประถมจำนวน 5 ห้อง มีนักเรียน 90 คน และมีครู 3 คน ปัจจุบันมีเด็ก 15 คน ชาย 89 คน หญิง 79 คน ครู 5 คน

ก่อตั้งเมื่อ ค.ศ. 2006 มีเด็ก 40 คน มีครู 2 คน และเมื่อในปี 2008 – 2009

ศูนย์การเรียนรู้จะใช้หลักสูตรพม่ามาใช้ในการจัดการการเรียนการสอนผสมกับหลักสูตร NFPE โดยจัดการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมใช้หลักสูตร NFPE Level 1 และ Level 2 ระดับมัธยม G6 - G8

2.14.1. สภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนรู้เนื่องจากทาง HWF ลดงบประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์
- บุคลากรในศูนย์การเรียนรู้ไม่เพียงพอ
- เด็กขาดเรียนบ่อยเนื่องจากผู้ปกครองย้ายที่ทำงาน เด็กเรียนไม่จบหลักสูตร
- เด็กเรียนไม่ทันกันทำให้ต้องเปิดสอนเสริม
- ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้เด็กได้เต็มจำนวนที่ตั้งไว้ ต้องขายขนมและทำขนมหารายได้เสริม

2.14.2. ข้อเสนอแนะและความคาดหวัง

-

2.15. ศูนย์การเรียนรู้ชาวมูทอ (Has Muu Htaw)

ศูนย์การเรียนรู้ชาวมูทอ ตั้งอยู่ที่บ้านแม่กุ ตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลจำนวน 1 ห้อง ระดับ 1-5 จำนวน 5 ห้อง ปัจจุบันมีเด็ก 103 คน ชาย 51 คน หญิง 52 คน ครู 6 คน ผู้บริหาร/ครูใหญ่ U Puayanwantha

ก่อตั้งเมื่อ ค.ศ. 1993 โดยเช่าห้องแถวอยู่ก่อนย้ายมาอยู่ในที่ปัจจุบันประมาณปี ค.ศ. 2002

ศูนย์การเรียนรู้จะใช้หลักสูตรพม่า และหลักสูตร กศน. มาใช้ในการจัดการการเรียนการสอน

เด็กที่เรียนในศูนย์การเรียนรู้ผู้ปกครองส่วนใหญ่ทำการเกษตร มีเด็กพักในหอพักโรงเรียนประมาณ 30 คน

2.15.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนรู้จึงส่งผลกระทบต่อการศึกษาจัดการสอนในหลักสูตร NFPE
- บุคลากรไม่เพียงพอ

2.15.2. ข้อเสนอแนะและความคาดหวัง

- หลักสูตร NFPE เป็นหลักสูตรที่ดี แต่ควรให้การสนับสนุนงบประมาณโดยเฉพาะค่าตอบแทนครูควรให้เทียบเท่ากับครูที่สอนในศูนย์การเรียนรู้ในไทย

2.16. ศูนย์การเรียนรู้มอิ่งกอรี (Morning Gory)

ศูนย์การเรียนมอว์นิงกอรี ตั้งอยู่ที่บ้านใหม่ริมเมย ตำบลแม่กาษา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาก่อนวัยเรียนจำนวน 1 ห้อง อนุบาลจำนวน 1 ห้อง ประถมจำนวน 6 ห้อง มีนักเรียน 403 คน ชาย 202 คน หญิง 201 คน ครู 16 คน ผู้บริหาร/ครูใหญ่ นายกุศล ติดต่อ

ศูนย์การเรียนมอว์นิงกอรี จัดตั้งขึ้นประมาณ ค.ศ. 1997 ทั้งนี้ นายกุศล ติดต่อพบว่ามีเด็กผู้ติดตามแรงงานจากประเทศเมียนมาอยู่ในพื้นที่จำนวนมากที่ไม่ได้รับการคุ้มครอง และเสี่ยงต่อการถูกล่อลวงจากขบวนการค้ามนุษย์ จึงชักชวนเด็กๆ มาเรียนที่โบสถ์ ต่อมาเมื่อมีเด็กเพิ่มมากขึ้นจึงขอพื้นที่โบสถ์มาจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียน

ศูนย์การเรียนจะใช้หลักสูตรพม่า และหลักสูตร กศน.ไทย มาใช้ในการจัดการการเรียนการสอน

2.16.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนจึงส่งผลต่อการยุติการจัดการสอนในหลักสูตร NFPE
- บุคลากรไม่เพียงพอ

2.17. ศูนย์การเรียนส่วยตะลีน (Shwe Thazin)

ศูนย์การเรียนส่วยตะลีน อนุบาลจำนวน 1 ห้อง ระดับ 1-5 จำนวน 5 ห้อง ปัจจุบันมีเด็ก 103 คน ชาย 51 คน หญิง 52 คน ครู 6 คน ผู้บริหาร/ครูใหญ่ U Puayanwantha

เมื่อปี 2008 – 2009 มีนักเรียน 90 คน และมีครู 3 คน ปัจจุบันมีเด็ก 205 คน ชาย 108 คน หญิง 97 คน ครู 10 คน

ศูนย์การเรียนจะใช้หลักสูตรพม่า และหลักสูตร NFPE มาใช้ในการจัดการการเรียนการสอน

2.17.1. สภาพปัญหา

- ขาดงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในศูนย์การเรียนเนื่องจากทาง HWF ลดงบประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์
- บุคลากรในศูนย์การเรียนมีไม่เพียงพอ
- เด็กขาดเรียนบ่อยเนื่องจากผู้ปกครองย้ายที่ทำงาน เด็กเรียนไม่จบหลักสูตร

2.17.2. ข้อเสนอแนะ

- ครูใหญ่มีความต้องการอยากกลับมาจัดการสอนในหลักสูตร NFPE

3. ความคาดหวัง

สัมภาษณ์เด็กนักเรียนในศูนย์การเรียนรู้ประกอบด้วยเด็กนักเรียนในหลักสูตร NFPE Level 1 ศูนย์การเรียนรู้ละ 2 คน Level 2 ศูนย์การเรียนรู้ละ 2 คน และที่เรียนจบแล้ว 2 คน ยกเว้นศูนย์การเรียนรู้สุพรรณบุรีที่มีเด็กนักเรียนในหลักสูตร NFPE จำนวน 2 คน โดยแต่ละชั้นปีจะแบ่งเป็นชายหญิงในจำนวนที่เท่าๆ กัน จะพบว่าเด็กต้องการอยู่ทำงานในประเทศไทยในจำนวนเกือบครึ่งหนึ่ง และส่วนใหญ่จะไปทำงานที่ประเทศเมียนมา โดยอยากประกอบอาชีพ ครูมากที่สุด รองลงมาคือทหาร และแพทย์ มีบางส่วนอยากเป็นวิศวกร มีหนึ่งคนอยากเป็นนักการป่าไม้ แต่จากการสังเกตจากการพูดคุยในเบื้องต้นเด็กๆ จะรู้จักอาชีพที่ไม่มากนัก และมักจะตอบตามเพื่อนมากกว่า ส่วนอาชีพครูที่มีการตอบมากที่สุดส่วนหนึ่งเด็กๆ ตอบว่าได้แรงบันดาลใจจากครูที่เด็กๆ ได้อยู่ด้วย

เมื่อถามว่าอยากจะทำอาชีพอยู่ในไหน ส่วนใหญ่อยากอาศัยอยู่ในประเทศเมียนมา มีส่วนน้อยที่อยากอยู่ในประเทศไทย แต่เมื่อถามเด็กๆ ว่าเคยกลับไปบ้านที่ประเทศพม่ากับผู้ปกครองหรือไม่ จะพบว่าเด็กน้อยมากที่ได้กลับไป และความทรงจำที่มีต่อบ้านเกิดก็มีอยู่น้อยมากเช่นกัน

4. หลักสูตร NFPE และ NFME

4.1. โครงสร้างหลักสูตร NFPE และ NFME

หลักสูตร NFPE และ NFME มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กเมียนมาที่ไม่ได้เข้าเรียนในระบบการศึกษาเด็กที่ไม่เคยได้รับการศึกษา และเด็กที่ออกจากคันทันก่อนจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา อายุระหว่าง 9 -14 ปี ได้มีโอกาสเรียนหนังสือ อ่านออก เขียนได้ และมีทักษะในการใช้ชีวิต และให้เด็กดังกล่าวได้ศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลักสูตรนี้ได้นำมาใช้ในประเทศไทยในศูนย์การเรียนรู้ 21 แห่งในพื้นที่อำเภอพบพระ แม่สอด แม่ระมาด จังหวัดตาก และเขตบางบอน กรุงเทพฯ

หลักสูตร NFPE มี 2 ระดับคือ Level 1 ระยะเวลาเรียน 1 ปี เรียนจบจะเทียบเท่ากับเกรด 1-2 ในหลักสูตรประถมของเมียนมา เน้นการพูด ฟัง อ่าน และเขียน และ Level 2 จะเรียน 1 ปี เทียบเท่ากับเกรด 3-4 จะเพิ่มทักษะการใช้ชีวิตมากขึ้น หลักสูตรระดับประถมของเมียนมา หลักสูตรนี้จะประกอบด้วย 4 วิชา คือ ภาษาพม่า ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เด็กนักเรียนจะต้องเข้าห้องเรียนให้ครบตามระยะเวลาที่กำหนด และทำได้ตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยครูจะมีการทำบันทึกประจำวันให้กับเด็กแต่ละคน และรายงานผลให้กับครูนิเทศที่จะมาตรวจสอบทุกเดือน เดือนละ 2 ครั้ง ส่วนหลักสูตร NFME เทียบเท่ากับหลักสูตรระดับมัธยมต้นของเมียนมาจะต้องใช้เวลาเรียน 3 ปี ให้ความสำคัญกับการใช้ชีวิต มีการทดลองทำจริง

หลักสูตรนี้เป็น การทดลองนำร่อง โดยรับนักเรียนรุ่นแรกเรียนที่ศูนย์การเรียนรู้สุขพรรณชา ในแต่ละเทอมจะมีการจัดสอบปลายภาคที่ศูนย์การเรียนรู้ปาระมี โดยข้อสอบจะถูกส่งมาและนำไปตรวจที่จากส่วนกลางของประเทศเมียนมา

ในส่วนของการจัดการหลักสูตร NFPE และ NFME จะประกอบด้วย 3 ส่วนที่สำคัญ คือ ส่วนที่ดูแลกำกับและประสานงานในระดับนโยบาย ได้แก่ การศึกษาทางเลือกของกระทรวงศึกษาธิการของประเทศเมียนมาที่ทำงานร่วมกับ Myanmar Literacy Resource Centre (MLRC) ในการคิดค้นและออกแบบการจัดการศึกษารวมถึงการจัดทำแบบเรียนต่างๆ ส่วนที่สองจะเป็นหน่วยงานที่ดูแลควบคุมมาตรฐานของหลักสูตรในระดับพื้นที่หรือที่เรียกว่า Region Monitor (RM.) โดยในทุกๆ เดือน RM. จะเดินทางมาตรวจศูนย์การเรียนรู้เดือนละครั้ง ส่วนที่ 3 จะเป็นผู้ตรวจสอบในระดับพื้นที่ที่สถานศึกษาตั้งอยู่ มีหน้าที่ดูแลครู NFPE และ NFME คอยให้คำปรึกษาต่างๆ เรียกว่า Township Monitor (TM.)

ในส่วนของการศึกษาจะต้องจัดให้มีห้องเรียน NFPE และ NFME และจะให้เด็กเรียนเฉพาะหลักสูตรนี้เท่านั้น โดยจะต้องเรียนอย่างน้อย 2 ชั่วโมงครั้งต่อวัน 5 วันต่อสัปดาห์ ปัญหาในหลายๆ ศูนย์การเรียนรู้คือเด็กที่เรียนส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มีอายุน้อยประมาณ 9 ปี ถึง 11 ปี ทำให้จำเป็นต้องให้เด็กเข้าเรียนร่วมกับเด็กกลุ่มที่เรียนในหลักสูตรทางการของพม่าไปด้วย อีกประการหนึ่งคือเด็กที่จบ Level 1 และ Level 2 ยังต้องอาศัยอยู่ในประเทศไทยกับผู้ปกครองและไม่สามารถออกไปทำงานได้ ทางศูนย์การเรียนรู้จึงให้เรียนในระดับมัธยมในศูนย์ที่มีการเปิดการสอนต่อ

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

- มีเด็กสำเร็จการศึกษา Level 1 ทั้งหมดที่เข้าเรียนในระดับนี้
- มีเด็กบางส่วนที่ไม่สามารถสอบผ่าน Level 2 เนื่องจากระดับชั้นนี้ข้อสอบจะเป็นแบบคิดวิเคราะห์มากขึ้น

- หลักสูตร NFME ที่การสอบแบ่งเป็นระดับ Level 1 และ Level 2 ในการส่งต่อเด็กในกรณีที่ผู้ปกครองจะต้องย้ายถิ่นที่อยู่ทุกปี และหากจบ Level 2 เด็กมีใบประกาศนียบัตรสามารถศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาได้

4.2. ข้อมูลครูหลักสูตร NFPE และ NFME

School	Ad	Name	Age	Gender	Phone No.
Ah Yone Oo	Mae Sot	Daw Hser Neh Moo Wah		F	
Ah Yone Thit	Mae Sot	Daw Ei Ei Than		F	
Ah Yone Thit	Mae Sot	Daw Thet Thet Oo		F	
Bann 18	Phop Phra	Daw ThaDar Phyo		F	
Bann 18	Phop Phra	Daw Kay Thi Mon		F	
Bann 9	Phop Phra	U Soe Hein Aung		M	
Bann 9	Phop Phra	Daw Htar Ei Hlaing		F	

Chicken	Mae Sot	U Aung Myo Win		M	
Coconut Field	Phop Phra	Daw Khin Oak Yee		F	
FRY	Bankok	Daw Nan Sai Yin		F	
FRY	Bankok	Daw Oh Mar Oo		F	
Heavenly Home	Mae Sot	U Phyo Shan Win		M	
Heavenly Home	Mae Sot	Daw Lily		F	
Hope	Phop Phra	Daw Thint Thint Aye		F	
Hope	Phop Phra	Daw Aye Aye Thint		F	
Irrawaddy	Mae Sot	Daw Kay Dar Win		F	
Irrawaddy	Mae Sot	Daw Mar La Nwe		F	
KM.42	Phop Phra	U Ko Ko Aung		M	
KM.42	Phop Phra	U Soe Thu		M	
KM.42	Phop Phra	U Aung Naing Soe		M	
KM.42	Phop Phra	U Yaw Han Htwe		M	
KM.48	Phop Phra	U Win Zaw		M	
KM.48	Phop Phra	Daw Mya Nine Phyu		F	
Light of education	Phop Phra	Daw Aye Aye Thint		F	
New Day	Mae Sot	U Tin Mar Swe		M	
New Day	Mae Sot	Daw Zin Mar Htet		F	
New Road	Mae Ramad	Daw Thu Zar Lawin		F	
New Road	Mae Ramad	Daw Pa Pa Win		F	
Parami	Mae Sot	Daw Khaing Tha Zin		F	
Parami	Mae Sot	Daw Tin Tin Mya		F	
P'Yaung Daung	Mae Sot	Naw Eh Bway Phaw		F	
P'Yaung Daung	Mae Sot	Naw Hser The Mote		F	
Rose Field	Phop Phra	U Htet Naing Tun		M	
Rose Field	Phop Phra	U Nyi Nyi Tun Lwin		M	
Sam Yod Doi	Phop Phra	Daw May Kyaw Myo Zay		F	
Suh Ko Thai	Phop Phra	U Zaw Lwin Aung		M	
Suh Ko Thai	Phop Phra	Daw Thae Su Hlaing		F	
Thu Kha Hong Sar	Mae Sot	Daw Thiri Ya Da Na Tun		F	
Thu Kha Hong Sar	Mae Sot	Daw Thu Zar Win		F	
White School	Phop Phra	U Sai Sai		M	
White School	Phop Phra	Daw Khaing Khaing Htwe		F	
White School	Phop Phra	Nan War War Kyin		F	
White School	Phop Phra	Daw Shwe Yin Mar		F	

Nfme

School	Area	Name	Age	Gender	Phone No.
Thu Kha Hong Sar	Mae Sot	Daw Chaw Chaw Mu		F	
Thu Kha Hong Sar	Mae Sot	Daw Ye Min Htwe		F	
Thu Kha Hong Sar	Mae Sot	U Soe Kyaw Kyaw		M	

ข้อมูลนักเรียน NFPE ปี 2018

Karen State State/Division

Myawaddy Mae Sot area Township

Form (11)

2018 Year

January Month,

Non-Formal Education Program Training,

Monthly Report

Sr. No	Name of MLCs	Number of Participants (Level-1)			Number of Participants (Level-2)			Number of Participants (Level-2)			Number of Participants teacher			Remark
		M	F	Total	M	F	Total	M	F	Total	M	F	Total	
1	Ah Yone Oo	5	3	8	10	3	13	15	6	21		2	2	Under HWF
2	Parami	4	12	16	16	10	26	20	22	42		2	2	Under HWF
3	Sauch Kha Hang Sang	5	5	10	7	4	11	12	9	21		2	2	Under HWF
4	New Road	0	0	0	13	20	33	13	20	33	1	1	2	Under HWF
5	FRY (Bangkok)	8	6	14	6	6	12	14	12	26		2	2	Other donor
6	Heavenly Home	10	5	15	8	9	17	18	14	32	2		2	Other donor

7	Irrawaddy	10	5	15	7	5	12	17	10	27		2	2	Under HWF
8	Chicken	0	0	0	7	7	14	7	7	14	1		1	Under HWF
9	New Day	20	3	23	7	5	12	27	8	35	1	1	2	Under HWF
10	P' Yang Taung	8	4	12	10	16	26	18	20	38		2	2	Under HWF
11	KM42	11	16	27	10	11	21	21	27	48	3		3	Under HWF
12	White	16	17	33	17	15	32	33	32	65			0	Other donor
13	KM48	6	4	10	3	6	9	9	10	19			0	Other donor
14	Su Kho Thai	10	10	20	9	11	20	19	21	40		2	2	Under HWF
15	Hope	0	0	0	22	12	34	22	12	34		2	2	Under HWF
16	SPD	8	5	13	20	11	31	28	16	44	2	1	3	Other donor
17	Rose Field	6	5	11	11	6	17	17	11	28	2		2	Under HWF
Grand Total		127	100	227	183	157	340	310	257	567	1 2	1 9	31	

Remark: (1) Learning Conditions, (2) Supporting Conditions, (3) Administration Conditions, (4) Please provide the explanation and submit to office for Other additional information.

